

A kapott értékek három évben is meghaladják a GCVS-ben megadott 50,1 napos átlagos ciklushosszat. A feldolgozási időszakban az átlagosnál aktívabb és kevésbé aktív évek váltogatták egymást. Az összesített adat azonban az átlagosnál valamivel nagyobb aktivitásra utal: 48,7 nap. A legrövidebb intervallum 32, a leghosszabb 85 nap volt.

A mellékelt fénygörbék az AAK, a PVH és a SUAA/VSS adatai alapján készültek. Minden pont egy-egy észlelést jelöl. Az üres körök fotoelektromos V magnitúdókat jelentenek.

Az egyes maximumok típusonként és fényesség szerint vizsgálva jellegzetes képet mutatnak. A hosszú maximumok a legfényesebbek és a rendellenes típusúak a leghalványabbak.

Típus	gyakoriság	átlagfényesség	szélső értékek
Rövid	25	8 ^m 432	8 ^m 2 - 8 ^m 7
Hosszú	20	8 ^m 330	8,2 - 8,5
Rendellenes	3	8,700	8,6 - 8,8
Összesen:	48	8,406	8,2 - 8,8

Az 1974-77-es időszakhoz képest a maximumok valamelyest fényesebbek lettek és a szélső értékek is szűkültek. Az akkori megfelelő adatok 8^m46 és 8^m2 - 9^m0 voltak.

MEZŐSI CSABA - MIZSER ATTILA

CH Cygni 1980 - 83

Immár negyedik alkalommal kerül feldolgozásra a CH Cygni, az észlelők egyik kedvelt eruptív változója. /Az előző 4 éves anyag feldolgozása a Meteor 1980/4-es számában jelent meg./

Az előző időszakhoz képest megduplázódott az észlelések száma. 50 észlelő összesen 1164 adatot küldött be, a következő eloszlásban: 1980 /230/, 1981 /332/, 1982 /326/, 1983 /276/. Reméljük, hogy az 1983-as év kevesebb megfigyelése nem az észlelőkedv hanyatlásának tudható be...

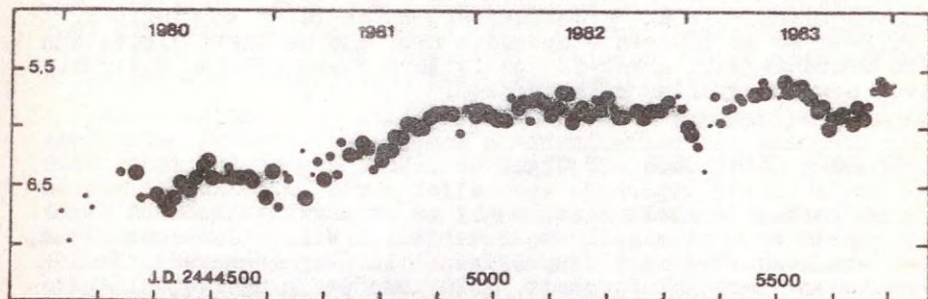
A csillag maga szimbiotikus változó, a legfényesebb ebben az osztályban. Voltaképpen egy kettős rendszer, amelyet egy vörös óriás és egy kisebb kék csillag alkot. A két komponens olyan közel kering egymáshoz, hogy szinte érintik egymás felszínét - voltaképpen ez okozza a fényváltozást.

A GCVS szerint a CH Cyg 6^m6 és 8^m5 között változik. Ezt azonban a csillag egyáltalán "nem veszi figyelembe"! 1983-ban 5^m6-s rekordfényességet ért el, 1984 első felében is fényes maradt, július végén azonban erőteljes halványodásba kezdett.

A fényváltozás rövidebb periódusa a katalógus szerint 97 nap. Ez ebben az időszakban majdnem teljesen eltűnik. Csak 1980-ban van jelen egy 150-170 napos ciklus - 0^m3 amplitúdóval. 1981-82-ben a görbe teljesen sima, a csillag egyenletesen fényesedett. A 4700 napos, hosszú periódus kissé hosszabbnak tűnik. 1968 végén volt maximumban, így - ha 1983 közepét vesz-

szük a következő maximum idejének - 5300 nap körüli érték adódik.

A fedés periódusa 4,85 év. Az utolsó 1979/80 telén következett be, akkor a fényesség $0^m,6$ -t esett, egészen $7^m,0$ -ig. A következő fedés 1984 végére várható.

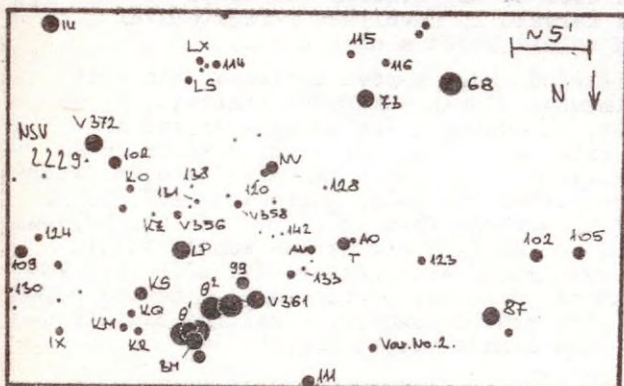
A CH Cygni fénygörbéje 10 napos átlagok alapján készült. A pontok 1-2, a kis korongok 3-6, a nagyok 7-nél több észlelés átlagát jelentik.

KOVÁCS ISTVÁN

"UJ" VÁLTOZÓCSILLAG AZ M 42-BEN

A The Astronomer 238-as száma számolt be az Orion-köd egyik feltételezett változójának, az NSV 2229-nek "újra-felfedezéséről". A csillagot R. Chanal /Saint-Etienne, Franciaország/ egy 1983. dec. 29-én készült felvételén vette észre, a V372 Ori közelében /lásd a térképet!/. A korábbi fotografikus észlelések csak egy központi sűrűsödést mutató ködösséget jelez.

Az NSV 2229-et L. Rosino és A. Cian fedezte fel. 1962-ben megjelent közleményük szerint a csillag $14^m,9$ - $15^m,5$ között változik infravörösben, fotografikusan $17^m,5$ -nél halványabb volt.

Az NSV 2229 az 1983/84-es észlelési időszakban Huruhatára fotografikus észlelései szerint igen aktívan változott. A gyors fluktuációk $13^m,2$ - $14^m,5$ között zajlottak. 1984. márc. végére a csillag fényessége meghaladta a 13^m -t.

Az itt elmondottak alapján lehetséges, hogy az

NSV 2229 FU Ori típusú változócsillag, így a fényesedést esetleg tovább folytatja. Bármilyen legyen a helyzet, arra kérjük nagyobb távcsővel rendelkező észlelőinket, vegyék fel programjukba ezt az érdekes változót.

MIZSER ATTILA